

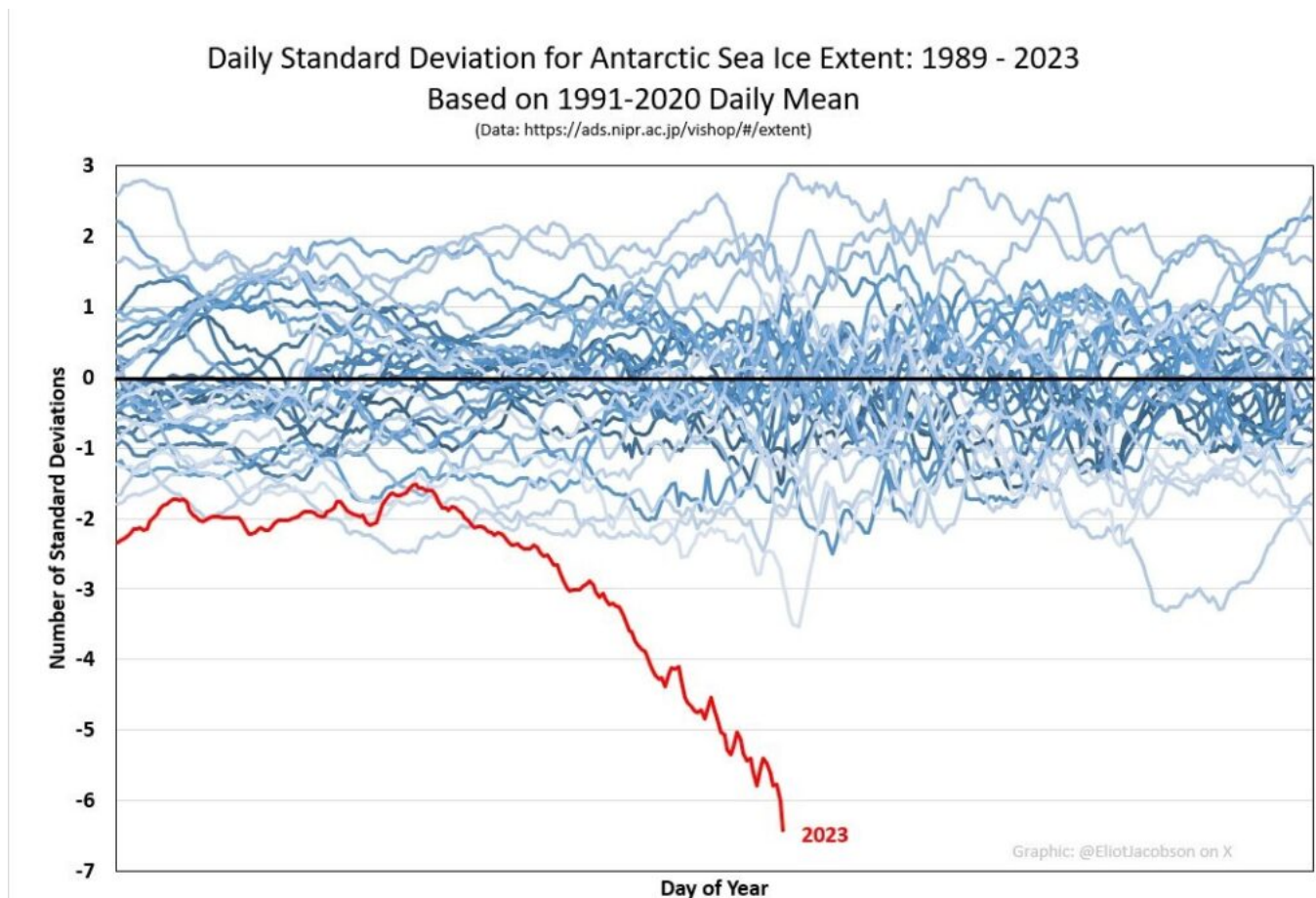
Het zou best nog een bovengemiddeld ijsrijke zomer kunnen worden op Antarctica

Door [Arnout Jaspers](#) - 6 januari 2024
Geplaatst in [Antarctica](#) - [Klimaat](#) - [Weer](#)

Herinnert u zich dit nog? Dé klimaatpaniek van 2023: in juli, midden in de Antarctische winter, had er nog nooit zo weinig zee-ijs rond Antarctica gelegen. De paniek werd getriggerd door dit plaatje op Twitter:

Het zou best nog een bovengemiddeld ijsrijke zomer kunnen worden op Antarctica

Bron: <https://twitter.com/EliotJacobson/status/1683535568268050432>

Prominente klimaatredders als Tom van der Lee van GroenLinks gingen met het plaatje aan de haal om er op Twitter nog maar eens in te hameren hoe ernstig de klimaatcrisis is: midden in de Antarctische winter was daar het zee-ijs aan het afsmelten!

De grote miskleun was, dat dit plaatje niet de omvang van het zee-ijs aangeeft. Het ijs was helemaal niet aan het smelten, integendeel, de zee rond Antarctica was daar, net als elke winter, in hoog tempo aan het dichtvriezen. Alleen lag het tempo wat lager dan in de veertig jaar daarvoor, de relatief korte periode dat we betrouwbare gegevens over het zee-ijs hebben. Ook ligt er elk jaar maandenlang minder zee-ijs rond Antarctica dan toen er alarm over geslagen werd, namelijk in de zomer (dat is tijdens onze winter).

Grote heibel

Wat we in bovenstaand plaatje zien is de *anomalie* in het periodieke aangroeien en weer afsmelten van het zee-ijs rond Antarctica. Dus als het ijs in de winter langzamer aangroeit dan normaal, duikt die lijn omlaag. Hoe hard die lijn omlaag duikelt, hangt natuurlijk af van de eenheid op de verticale as. Die

Het zou best nog een bovengemiddeld ijsrijke zomer kunnen worden op Antarctica

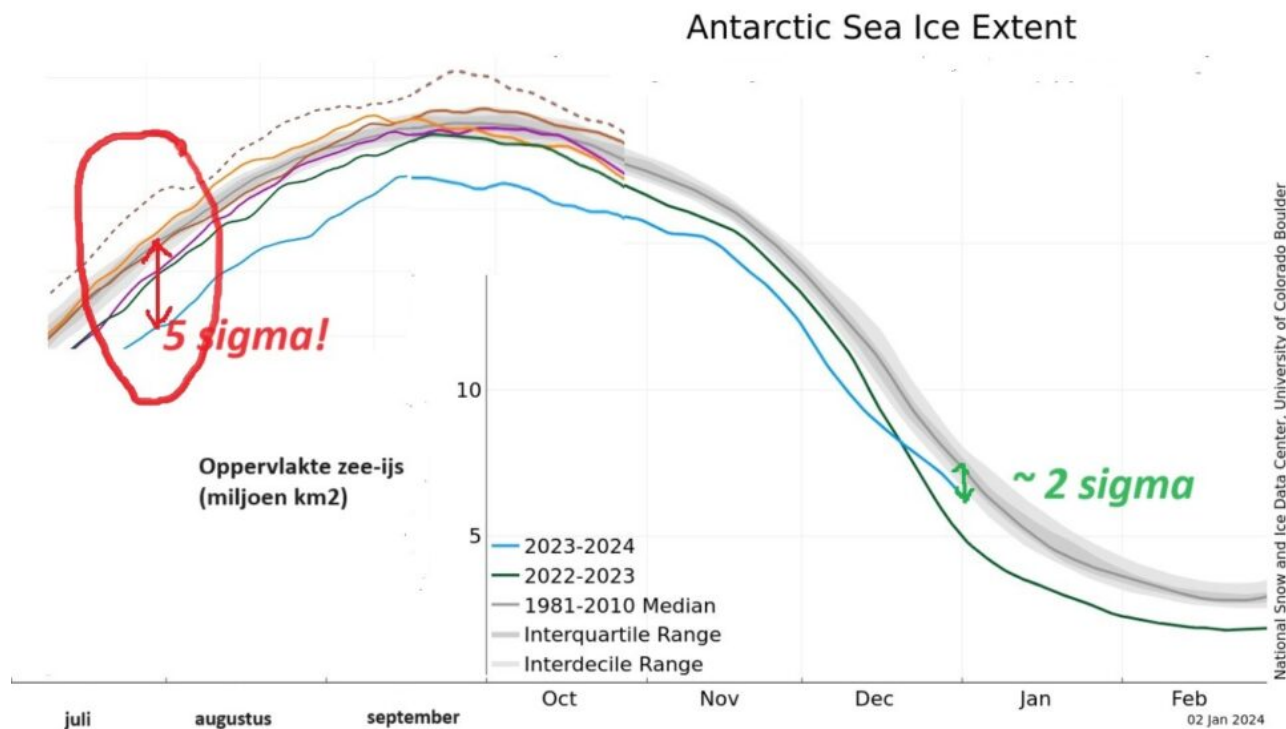
eenheid is niet een aantal vierkante kilometers ijs, maar de standaarddeviatie (ofwel sigma) van die dertig jaar data.

In het plaatje betekent dat, dat ongeveer tweederde van die kriebellijntjes binnen de horizontale band van -1 tot +1 sigma moet liggen, en ongeveer 95 procent binnen de -2 tot +2 sigma band. Grote heibel werd er gemaakt over het feit dat de rode lijn tot 6,6 sigma de diepte in dook. Door natuurlijke variatie kon dat nog niet eens in een miljoen jaar voorkomen, dus nu was het klimaat echt kapot, en van nu af zou het onherroepelijk bergafwaarts gaan met het zee-ijs rond Antarctica.

Nadat ik Van der Lee op zijn blunder over het smeltende ijs geweest had, gaf hij na veel vijven en zessen toe dat hij 'beter een ander woord had kunnen kiezen dan smelten' voor wat er daar met het zee-ijs aan de hand was, maar eigenlijk had ik natuurlijk toch ongelijk, omdat ik weigerde 'het grotere plaatje te zien'.

Nee hoor.

We zijn inmiddels een half jaar verder, en ik laat hieronder het grotere plaatje zien, namelijk de omvang van het zee-ijs van juli tot half december. (Ik kon geen overzichtsplaatje vinden, dus ik heb er nogal klunzig drie aan elkaar geplakt. De originele plaatjes zijn te vinden op <https://nsidc.org/arcticseaicenews/>)

Het zou best nog een bovengemiddeld ijsrijke zomer kunnen worden op Antarctica

Achterstand ingelopen

De omvang van het zee-ijs ten tijde van de Twitter-paniek is in rood aangegeven. Een anomalie van 5 à 6 sigma vertaalt zich in juli dus in een ijsstekort ten opzicht van de mediaan (een soort gemiddelde van alle jaren) van ongeveer 3 miljoen vierkante kilometer, ofwel zo'n 20% van wat het doorgaans is.

We zien aan het lichtblauwe lijntje waarom klimaatwetenschappers nu al maanden stil zijn over het zee-ijs rond Antarctica. Hoewel het ijs nu aan het afsmelten is - want het is daar nu zomer - heeft 2023 in de afgelopen maanden zijn achterstand op de jaren daarvoor grotendeels ingelopen, en er is niks abnormaals meer aan de omvang van het zee-ijs.

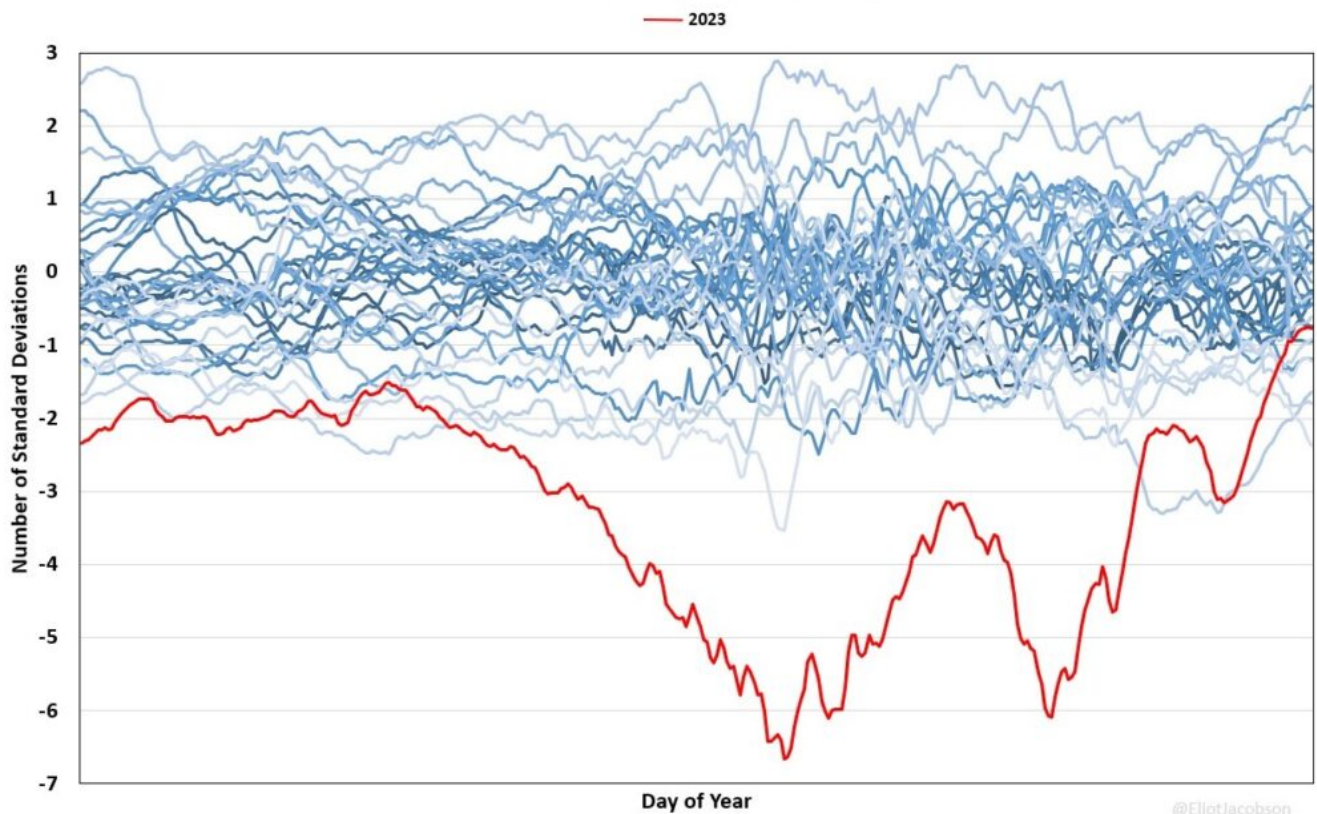
Er ligt nu meer ijs dan op dezelfde dag een jaar daarvoor, en de afwijking van het gemiddelde is momenteel (1 januari) minder dan 1 sigma. Het is nog vroeg in de zomer, dus 2024 zou best nog een bovengemiddeld ijsrijke zomer kunnen worden. Het lichtblauwe lijntje lijkt namelijk op weg om door de paarse band van heel gewone, modale ijszomers heen te prikken.

Hoe zou deze ontwikkeling zich vertalen naar het plaatje waar alle ophef mee begon, de anomalie van het zee-ijs? Ik heb de maker, Eliot Jacobson, gemaïld om een ge-update versie, en hij reageerde heel snel (Amerikaanse wetenschappers reageren meestal nog dezelfde dag op een serieus verzoek, bij Europeanen duurt dat altijd dagen, zo niet weken). De anomalie over het hele jaar 2023 ziet er zo uit:

Het zou best nog een bovengemiddeld ijsrijke zomer kunnen worden op Antarctica

Daily Standard Deviation for Antarctic Sea Ice Extent: 1989 - 2023
SD's Away from 1991-2020 Daily Mean

(Data: <https://ads.nipr.ac.jp/vishop/#/extent>)

Fact-check je eigen hypes eens wat vaker

Van die 'eens in de miljoen jaar' anomalie is al niets meer over, het was bij de jaarwisseling minder dan 1 sigma, en de curve zit al weer in de hoofdstroom van de dertig jaarcurves uit 1991 tot 2020. Jacobson constateert nu, op zich terecht, dat dit een 'extreme gebeurtenis' was. Of die werkelijk maar eens in de miljoen jaar vanzelf - dus zonder klimaatverandering - zou optreden, weten we niet. Veertig jaar data is simpelweg een te smalle basis om daar verstrekkende uitspraken over te doen.

De enorme uitbarsting van de onderwatervulkaan bij Tonga, in januari 2022, die een grote hoeveelheid waterdamp in de stratosfeer injecteerde, wordt genoemd als een mogelijke oorzaak, maar ook dat moet eerst verder onderzocht worden. In ieder geval kan je hier niet uit concluderen dat dit de gevreesde 'ineenstorting van het klimaat' (*climate breakdown*, volgens de woke internationale media) inluidd.

Je zou willen dat media eens wat vaker, liefst structureel, na een half jaar of een jaar, om nogmaals met Tom van der Lee te spreken, het grotere plaatje bekijken. Wat beklijft er van alle ophef? We

Het zou best nog een bovengemiddeld ijsrijke zomer kunnen worden op Antarctica

dachten wel dat we het over het klimaat hadden, maar hadden we het eigenlijk niet over het weer? Doe eens wat vaker een fact-check op je eigen hypes, geachte redacties. En ga dan ook terug naar de politici die destijds meesurften op die hype, en stel ze de vrome vraag: wat heb je hier nu van geleerd?

Wetenschapsjournalist [Arnout Jaspers](#) schreef [De Stikstoffuik](#), het boek dat ontleedt hoe Nederland in de handen van activistische ecologen raakte en zichzelf zo als enige land ter wereld een 'stikstofcrisis' bezorgde. Jaspers publiceert iedere zaterdag zijn column in Wynia's Week.

Wynia's Week viert deze maand het vijfjarig bestaan. Wynia's Week wordt mogelijk gemaakt door de vrijwillig betaalde abonnementen van de lezers, kijkers en luisteraars. [Doet u al mee - ook in 2024?](#)